

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА
ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД

от

дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и дирекция „Правна“

Относно: *проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (ДВ, бр. 10 от 2014 г.)*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Във връзка със законово вменените й правомощия, регламентирани в чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ), Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е приела Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ, Наредбата, обн. ДВ. бр. 10 от 2014 г., доп. ДВ. бр. 17 от 2014 г., изм. и доп. ДВ. бр. 52 от 2018 г.), която е в сила от 04.02.2014 г.

Със Закона за допълнение на Закона за енергетиката, обнародван в ДВ, бр. 38 от 24.04.2020 г. (ЗД на ЗЕ), са извършени промени в Закона за енергетиката (ЗЕ), част от които налагат подзаконовите актове по прилагането им, в т.ч. и НРЦТЕ, да се приведат в съответствие със закона.

Предвид гореизложеното, със Заповед № 3-Е-60 от 24.04.2020 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да изготви доклад и проект на Наредба за изменение и допълнение на НРЦТЕ (проект на НИД на НРЦТЕЕ) в съответствие с чл. 28 от Закона за нормативните актове (ЗНА).

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от ПЗР към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконовни нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното е изготвен проект на НИД на НРЦТЕ и мотиви за неговото приемане, които са изложени по-долу в настоящия доклад.

1. Причини, които налагат приемането на НИД на НРЦТЕ:

Със ЗД на ЗЕ по нов начин е регламентирано правомощието на КЕВР, съгласно чл. 30, ал. 1, т. 7 от ЗЕ, да определя цените на природния газ, по които общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лице, на което е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, а именно същите да се утвърждават от Комисията ежемесечно и да се прилагат от първо число на месеца, за който са утвърдени.

Природният газ е основно гориво, ползвано от дружествата, произвеждащи топлинна енергия, съответно основен разход, поради което ежемесечното утвърждаване на цените на природния газ налага по нов начин да бъде регламентирано отразяването на този разход в цените на топлинната енергия по време на регулаторния/ценовия период.

Във връзка с изменението на чл. 30, ал. 1, т. 7 от ЗЕ е необходимо съответните разпоредби на НРЦТЕ, уреждащи образуването на цената на топлинната енергия, да се приведат в съответствие с посочените изменения на ЗЕ, и по-конкретно начинът на остойностяването на разходите за основно гориво – природен газ.

За производителите от сектор „Топлоенергетика“ съществени са и разходите за квоти за емисии на парникови газове по Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ). Тези разходи се характеризират с голяма динамика в цените на квотите и намаляване на разпределяните безплатни квоти, което води до увеличаване на задълженията на дружествата за закупуване на квоти. Предвид значителната стойност на тези разходи и трудностите при прогнозирането им, както по отношение на цените на квотите, така и по отношение на количествата емисии, които ще бъдат отделени през предстоящия период, е необходимо да бъдат създадени нормативни правила за коректно отразяване на разходите в цените, чрез правила за компенсиране на разликите от предходния ценови/регулаторен период, с оглед спазване на принципите на ценово регулиране по чл. 31, т. 2 от ЗЕ (цените на енергийните предприятия да възстановяват икономически обоснованите разходи за дейността им), както и по чл. 23, т. 4 от ЗЕ (за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите).

След разглеждане и анализ на необходимите изменения и допълнения на Наредбата се установи, че същите не са в такава степен многобройни и важни и не налагат отмяна и приемане на изцяло нова НРЦТЕ, като е достатъчно отразяването им в действащата такава.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на НИД на НРЦТЕ се цели привеждането на акта в съответствие с последните допълнения на ЗД на ЗЕ, свързани с изменение на правомощията на КЕВР в областта на регулиране на цените на природния газ, посочени по-горе, както и извършване на промени в Наредбата, в резултат от анализа на прилагането ѝ.

Предлага се допълнение на чл. 8, в който подробно са регламентирани прогнозните годишни разходи. С предложените изменения и допълнения на НРЦТЕ се изясняват правилата за прогнозиране на разходите при утвърждаване на цените за новия ценови/регулаторен период, както и за коригирането им в края на периода, въз основа на отчетни данни за същия период. В тази връзка се регламентира възможността за целите на ценообразуването, КЕВР да определя прогнозна цена на природния газ за всеки регулаторен/ценови период въз основа на анализ за икономическа обоснованост на прогнозните разходи. Причината, която налага определянето от Комисията на прогнозна цена на природния газ за съответния период е формирането на цената на природния газ по нов начин – ежемесечно.

С цел справедливо и коректно отразяване в цените на разходите за закупуването на квоти за въглеродни емисии е предвидено за целите на ценообразуването, КЕВР да остойностява разходите за квоти за въглеродни емисии по индивидуална прогнозна цена на въглеродните емисии, изчислена въз основа на прогнозна цена на тон въглеродни емисии и коефициент, отразяващ прогнозните количества горива и количества отделени емисии. Също така с цел избягване на обогатяване, съответно обедняване на определени енергийни предприятия спрямо други е въведен и механизъм за справедливо компенсиране на приходите, които са недовзети или взети в повече, както и е предвидена възможност за тяхното пълно или частично разсрочване за следващи периоди.

На следващо място с изменението на чл. 22, ал. 1 е регламентирана хипотеза за изменение на цените по време на ценовия/регулаторния период при условие, че е налице съществено изменение между определената прогнозна цена на природния газ за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода, а със създадената ал. 2 е конкретизиран видът на корекцията, която КЕВР може да извърши и за какъв период. С това се създават условия спазване на принципите за икономическа обосновааност на цените и за справедливото разпределение на възникналите допълнителни разходи, съответно приходи.

С цел ясно и точно изпълнение на правомощията на КЕВР във връзка с предвиденото изменение на чл. 22, ал. 1 от НРЦТЕ на цените е създаден нов чл. 27а, който регламентира процедурата, по която се извършва изменение на цените по време на ценовия/регулаторния период.

Във връзка с предложените изменения и допълнения е необходимо създаването на нова точка 20 в § 1 от Допълнителните разпоредби на Наредбата, която да дефинира понятието „Съществено изменение между определената прогнозна цена на природния газ за съответен период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода“.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на НИД на НРЦТЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането на проекта на НИД на НРЦТЕ Наредбата ще бъде приведена в съответствие с последните допълнения на ЗЕ, както и ще се постигне по-точно и правилно формиране на цените на топлинната енергия, както и по-справедливо разпределение на разходите, съответно приходи между съответните енергийни предприятия и крайните клиенти.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на НИД на НРЦТЕ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

При приемане на предложения проект следва да бъде проведена процедура в съответствие с разпоредбите на ЗНА, на Административнопроцесуалния кодекс и на ЗЕ. Проектът на НИД на НРЦТЕ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по проектите.

ЗД на ЗЕ е обнародван в ДВ, бр. 38 от 24.04.2020 г. В тази връзка следва да се има предвид, че регулаторният/ценови период на енергийните предприятия, чиито цени подлежат на регулиране по ЗЕ, съгласно т. 14 от § 1 от Допълнителната разпоредба на НРЦТЕ започва от първи юли на съответната година. По тази причина съществува необходимост съответните ценови решения на Комисията да са съобразени с измененията на ЗЕ, ДВ, бр. 38 от 24.04.2020 г., поради което се налага да е налице и влязла в сила НИД на НРЦТЕ преди приемане от КЕВР на докладите по чл. 30, ал. 1 от НРЦТЕ за анализа на представените заявления от дружествата от сектор „Топлоенергетика“ за утвърждаване на цени, считано от 01.07.2020 г.

От горното следва, че за КЕВР е невъзможно да проведе процедурата, регламентирана в чл. 26, ал. 4 изр. първо от ЗНА, предвиждаща 30-дневен срок за предложения и становища по проекта на НИД на НРЦТЕ от публикуването му за обществени консултации, поради което е необходимо да се приложи предвидената в чл. 26, ал. 4, изр. второ възможност Комисията да определи друг срок, но не по-кратък от 14 дни. С оглед влизането в сила на НИД на НРЦТЕ преди края на месец май 2020 г. е целесъобразно срокът по чл. 26, ал. 4, изр. второ от ЗНА да бъде 14 дни.

Във връзка с необходимостта от провеждане на обществено обсъждане на проекта на НИД на НРЦТЕ следва да се съобрази, че поради пандемията, причинена от коронавирус - COVID-19, Народното събрание на Р България (НС) с решение от 13.03.2020 г., обн. ДВ, бр. 22 от 2020 г., е обявило извънредно положение върху цялата територия на държавата, считано от 13 март 2020 г. С решение от 03.04.2020 г. на НС, обн. ДВ, бр. 33 от 2020 г., срокът на извънредното положение е удължен до 13.05.2020 г. В тази връзка, КЕВР е приела решение по Протокол № 78 от 10.04.2020 г., т. 1.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на НИД на НРЦТЕ;**
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта по т. 2, което да се проведе по реда на решение по Протокол № 78 от 10.04.2020 г., т. 1, на Комисията за енергийно и водно регулиране;**
- 4. Датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;**
- 5. Да публикува проекта по т. 2, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;**
- 6. Да определи 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с публикувания проект по т. 2 на Портала за обществени консултации.**

Приложение: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия.